

עוצבות-השדה. אין צורך בתרגילים עוצבתיים בכדי שהאימון יהיה יעיל, ניתן להסתפק בתרגילי קשר או בתרגילים שלדיים כתנאי שיתבצעו בשטח ושיתוכר- ננו וינהלו — „ביד חזקה ובורוע נטויה“. תרגיל הטלפונים אינו יכול לשמש כתחליף לתרגיל הקשר, מאחר והוא מפ- עיל את מפקדות העוצבה בתנאים לא ריאליים. תרגיל הטלפונים יכול לשמש רק כשלב מכין לקראת תרגיל הקשר, אבל לעולם אינו יכול לבוא במקומו. בסיום דברי בחלק זה הייתי רוצה להשוות את עבודת המפקדות של עוצבות חי"ר אל עבודת המפקדות של עוצבות

השריון. האם מלאכת הפיקוד, השליטה ועבודת המטה הכרוכים בתכנון ובניהול הקרב של עוצבות שריון, מסובכים יותר מאלה של עוצבת חי"ר? נדמה לי שאנו מושפעים יתר על המידה מהתועלת שאנו נפיק במערכה מעוצבת השריון... מאחר שאנו מצפים (ובצדק!) כי עוצבת השריון תביא, ברוב המקרים, תועלת רבה יותר להשגת הנצחון האופרטיבי והאסטרטגי מאשר עוצבת החי"ר, נוטים אנו לחשוב כי יותר מסובך לתכנן ולנהל את הקרב שלה. אני כופר בהנחה זו ואני דוחה אותה בשתי ידי. לאחר בדיקה (אמנם — לא מחקר) שערכתי במספר תרגילים ובמספר קרבות בהסטוריה, הגעתי למסקנה כי בניהול הקרב ברמה של עוצבה מגיעים הן בעוצ- בת חי"ר והן בעוצבת שריון למספר דומה של החלטות

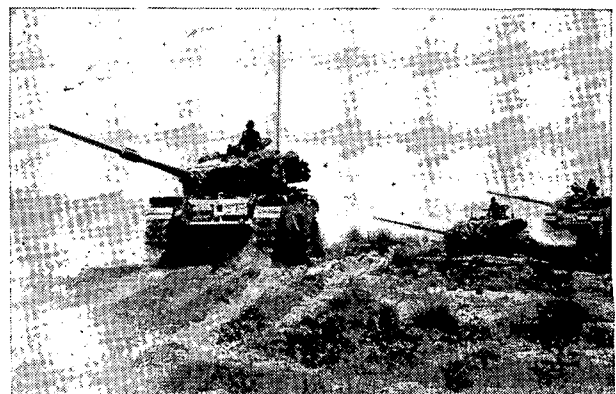
ביחידת זמן. ההבדל בין שתי העוצבות נעוץ לא במספר החלטות ביחידת זמן, לא במהירות החשיבה והעיבוד ואף לא בתדירות ובקצב של החלטות. ההבדל טמון במרחק על פני השטח שעוברים הגייסות בין החלטה להחלטה. ביחידת זמן נתונה עשויה עוצבת חי"ר להתקדם בקרב-ההבקעה (שהוא קרב קשה ומסובך מאד) מאות מטרים, בעוד שאחותה, העוצ- בה המשוריינת, עשויה להתקדם באותו זמן בקרב-רדיפה כמה וכמה קילומטרים. כאן נעוץ ההבדל העיקרי בין שתי העוצ- בות ומכאן נובעת הטעות האופטית שלנו. מכאן אנו למדים כי עלינו להשקיע את תשומת לבנו בכל שנה לאימון היעיל והשיטתי של כל המפקדות של עוצבות השדה שלנו, ולא להכניסן לסולם עדיפויות שאין לו כל הצדקה בשדה-הקרב.

מחשבות על אימוני שריון

אל"מ דוד אלעזר

באימוני-„רענון“ לעתים מזומנות, ובתרגילים עוצבתיים תכו- פים למדי מורגש במיוחד לגבי כוחות-השריון — וזאת הן לגבי הצותים והן לגבי הפיקוד. שכן טעות היא לחשוב כי ההבדל בין יחידות-שריון ליחידות מסוגים אחרים הוא רק בצורך בקבלת החלטות מהירות יותר — דהיינו, בפרקי- זמן קצרים-יותר — לעומת מספרי הקילומטרים אשר היחידה מספיקה לעבור באותו זמן בו עושה הפיקוד את שיקוליו ומקבל החלטתו. אין ההבדל מתמצה בהפרש זה בלבד — וקיים בו השוני בטיבן ומשקלן הסגוליות של החלטות המתקבלות ושל הפעולה המבוצעת בעקבותיהן — כולל, כמובן, מהירות השפעתה של פעולה זו על המצב בכללותו. על שום-מה אמרתי „הן לגבי הצותים והן לגבי הפיקוד“? כי המצבים בהם נדרשת יומה עצמאית, ולעתים מרחיקה- לכת, ממפקדי יחידות-משנה — ולא-פעם אף מפקדו של טנק — הם כה שכיחים בפעולות שריון, ועצם יכולת- ביצועו של כל טנק כה תלויה בכושרו המלא של כל-אחד מאנשי צותו, עד שאסור בחיל זה במיוחד שיינצר „פער“

לכוחות-שריון דרושה מחזוריות קבועה ומחושבת של אימונים. מחזוריות זו מוצאת ביטויה בגייסות סדירים — בסדר- הזמנים של תרגילים יחידתיים ועוצבתיים, והיא בולטת, כמובן, עוד יותר בכוחות-מילואים, בהם כבר עצם כינוס היחידות לאימון מהווה את היסוד למחזוריות. הצורך

אימון רק פונקציה של העלאת רמת-כושרם האישי והקיבוצי של המתאמנים, אלא יש בו גם משום לימוד מתמיד ומחדש. אני, כשלעצמי, "לומד שריון" בכל תרגיל עוצבתי. כי, בהיעדר מלחמה, אין הזדמנות אחרת לרכוש תחושה של מרחב וזמן, שטחי פריסה ותיאום תנועה-ראש ברמה העוצבתית. אכן, יש ויש לנקוט בכל הצעדים הנחוצים לכך כי התרגיל — שנערך תמיד לאחר פרק-זמן לא-מבוטל ושעולה תמיד לא-בוזל — יתן את חלקו לא רק לדרג-פיקוד גבוהים. נחוץ שתינתן בו בפועל ההזדמנות לכל אחד, בכל הדרגים, ללמוד ולשכלל את יכולתו בתפקיד-הוא, אך אפשר ואפשר להבטיח שתרגיל לא-זול כזה אמנם יהיה יעיל במלוא-היעילות, ושהכל יפיקו ממנו את מלוא-התועלת. אחת האפשרויות החשובות להשגת תוצאה זו — תרגיל בו הכל עשויים ללמוד, לבחון יכולתם ולשכללה — הוא תרגיל דו-צדדי. ברגע בו הופך תרגיל-עוצבתי לדרג-צדדי — ניתן לנו ליצור מתח, והזדמנות להפקת לקחים, אף בדרג הנמוך ביותר. ופירושו של דבר — אימון בו מושגת היעילות המלאה. ואמנם בלכתנו בדרך זו הגענו — ואם גם במשכי-אימון ואמצעים הכרחיים בלבד — לרמת אימון צותי-טנקים המניחה את הדעת, לצותים שאיכותם עולה על זו של האויב האפשרי; עד כדי-כך, שלו צריך הייתי לבחור בין השקעת מאמץ להעלאת נוספת של איכותם לבין תוספת כמותית, במספרי צותים מאומנים — הייתי בוחר בשני. ואין אולי עדות טובה מזו להערכתי את טיב השריונאים המאומנים על ידנו.

רחב-מדי בין רמת-התאמנות של מפקדות עוצבתיות לבין זו של הכוחות הנקראים לבצע את פקודותיהן. אדרבא: יכולת גבוהה של מפקדות לנהל פעולות מהירות ושנונות, כנדרש מן השריון — היא המחייבת כושר מקביל בכוחות המבצעים.

★

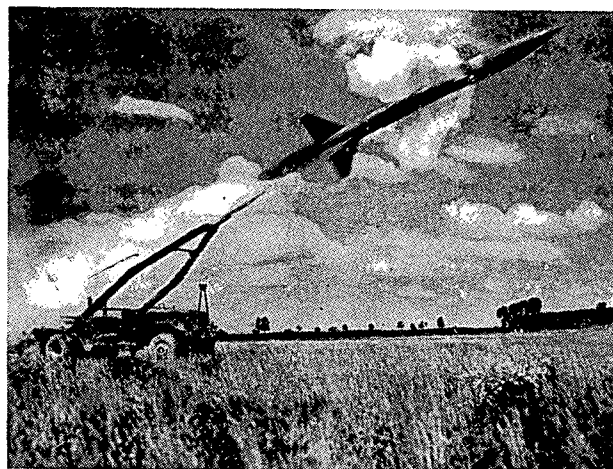
כתמיד, מהוה "דרג הביניים" בפיקוד — קרי, מפקדי הפלוגות והגדודים — חוליה רגישה וחיונית ביותר. כאן אסור להשלים עם כל חולשה והפסד-כושר שהם. יש לתת את הדעת על פיתוח-יתר של יכולת שכבת-פיקוד זו. ויתכן כי באמרנו "פיתוח" — צריכה כונתנו להיות, בראש-דראשונה, לפיתוח המחשבה. שהרי אמר מי שאמר: "השריון — זהו אורח-מחשבה". ולשם כך דרושות, כמובן, השתלמויות מתוכננות וקבועות — המכוונות, נאמר, אל רמת מפקדי-גדוד. אמנם מסופקני אם צריכות השתלמויות כאלו להיות כלל-צבאיות, על-חיליות. הצבא ודאי שצריך ללכת בדרכו להתפתחות מחשבה על-חילית — אך עלינו להיזהר פן נתחיל, בתחום הכשרתם המעשית של מפקדי יחידות, לגדל דילטנטים שיבינו קצת בכל חיל — ולא יהיו מומחים-מובהקים במלאכתו של שום חיל. אדרבא, המלחמה החדשה — היא המחייבת במיוחד, בכל חיל, מפקד בעל-מקצוע — אשר לו גם מלוא התוספת של הידע, ההיכרות וההתמצאות הדרושים בתחום-פעלם של החילות האחרים, אתם נפגש הוא במעשה, ויחד אתם הוא נלחם.

★

צד סגולי מיוחד ישנו בתרגילי עוצבות משוריינות: שאין

בעולם החמוש

ארטילריה אטומית לצבא-השדה הבריטי

"יוחנן הישר" מזנק מכן השיגור הנייד, בנושא ראש נפץ אטומי. יש בכוחו של הטיל, שאורכו 8.2 מ', להרוס עיר קטנה הנמצאת במרחק של כ-26 ק"מ.

לתפעול "ארטילרי רגיל" כדאי, בנושא מטען חומר-נפץ-המוטסות הטיל "יוחנן הקטן" — שאינו אלא "אחיו הזעיר" של "יוחנן הישר".

הארטילריה האטומית מתחילה להיות חלק תקני ותקין — כמעט "שגרתי" — של חיל-התותחנים-המלכותי הבריטי. סוג-חיל זה, החורג מהחלוקה המקובלת לארטילריה "כבדה", "בינונית" וכו', מונה כבר רגימנטים אחדים. בהם נמצאים לפחות שלושה, החמושים בטילים-הבליסטיים "יוחנן הישר", המאפשרים מתן סיוע-אש קרוב בטוחים עד כ-35 ק"מ. שלא כטילי "קורפורל" ארוכי-הטוח יותר, (אמריקניים אף הם), ש"נכנסו לשירות" בצבא הבריטי כבר לפני כחמש-שש שנים — טילי "יוחנן הישר" הנם מוצק-ידלק, וניתנים על-יכן לתפעול מהיר וריזו פיי-כמה; כן אין הם מונחים אלקטרו-נית — והנם טילים בליסטיים מובהקים. כלי-הירי האטומי התקני השני של צבא-בריטניה כיום הוא ההוביצר בן 8 האינץ' — גם כן אמריקני. בחיל-התותחנים הבריטי מופעל הוא מעל כ־7.2 האינץ', המציין את שני סוגי כלי-ירי אלה הוא דו-תכליתיותם. ההוביצר יורה הן פגז גרעיני והן פגז חומר-נפץ-מרסק רגיל; ו"יוחנן" הוא המקרה המובהק של נשק טילי שלפי נתוניו בא עדיין בחשבון לא רק להנחתת ראשי-נפץ גרעיניים, אלא אף מרסק. בכך, שני סוגי אמצעי-הירי אינם באים כנראה בחשבון להפעלה מוטסת. בצבא ארה"ב הונהג, כידוע, בעוצבות-